

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2019 m. birželio 20 Nr. 5-

TURINYS

1. IŽANGA.....	3
2. TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS.....	4
3. ATLIKTI DARBAI.....	7
4. PRIEDAI.....	15

IŽANGA

Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra Savivaldybės tarybai atskaitingas viešasis juridinis asmuo. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatyta pareiga – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Įgyvendindama Vietos savivaldos įstatyme nustatytas funkcijas ir suteiktus įgaliojimus, Tarnyba atlieka finansinius (teisėtumo) ir veiklos auditus Savivaldybės administravimo subjektuose bei Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse. Atlikdami finansinius (teisėtumo) auditus, vertiname audituojamo subjekto finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, taip pat savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir pareiškiame nepriklausomą nuomonę. Siekiame skatinti teigiamą ir veiksmingą audito poveikį finansų valdymui ir kontrolės sistemai. Veiklos auditų metu vertiname įstaigų veiklą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, siekiame atskleisti veiklos problemas bei tobulinimo galimybes.

2018 metais darbus planavome ir atlikome taip, kad užtikrintume Savivaldybės tarybos sprendimams priimti reikalingų išvadų pateikimą, kad atskleistume problemines sritis savivaldybės biudžetinėse įstaigose ir savivaldybės valdomose įmonėse, kad vykdytume Tarnybai, kaip biudžetinei įstaigai, pavestas bendrąsias funkcijas. Veiklos ataskaita parengta ir Savivaldybės tarybai teikiama vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu, savivaldybės veiklos reglamentu ir tarnybos veiklos nuostatais. Šioje ataskaitoje pateikiame apibendrintus auditų rezultatus, informaciją apie pagrindinius Tarnybos 2018 m. atliktus darbus ir pasiektus veiklos rezultatus. Tikime, kad mūsų atliktų auditų rezultatai, atsakingas savivaldybės subjektų vadovų ir darbuotojų požiūris į rekomendacijų vykdymą bei savivaldybės tarybos kontrolės komiteto palaikymas prisidėjo, tobulinant atskirų subjektų veiklą bei savivaldybės finansų ir turto valdymą.

1. TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Tarnybos funkcijos

Tarnyba yra viešasis juridinis asmuo prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas: atlieka išorės auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės kontroliuojamuose įmonėse, rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadą dėl Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo, viešojo ir privataus sektorių partnerystės, nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas nustato pagrindinius principus, kuriais grindžiama Tarnybos veikla: nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo.

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais audito standartais, Valstybės kontrolieriaus patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais, metodikomis.

Tarnybos veikla yra viešinama. Savivaldybės interneto svetainėje www.zarasaikontrolė.lt skelbiama informacija apie tarnybos veiklą: Savivaldybės kontrolieriaus veiklos užduotys, visų darbuotojų funkcijos, darbo užmokestis, metų veiklos planai ir ataskaitos, finansinės ataskaitos, atliktų auditų ataskaitos ir išvados, Savivaldybės tarybai teikiamos išvados. Veiklos ataskaitos santrauka skelbiama vietinėje spaudoje.

2018 metais Tarnyboje dirbo 3 darbuotojai: Savivaldybės kontrolierius, Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja ir vyriausioji specialistė. Visi darbuotojai - valstybės tarnautojai. Visų darbuotojų išsilavinimas aukštasis universitetinis, visi turi pareigybės aprašymuose reikalaujamą darbo patirtį. Kiekvienais metais atliekamas visų valstybės tarnautojų metinis veiklos vertinimas. Reikalavimai profesinei kompetencijai nustatyti Vietos savivaldos įstatyme ir valstybės tarnautojų

pareigybių aprašymuose. Audito užduotis atlieka valstybės tarnautojai, turintys tam reikiamos kompetencijos ir gebėjimų.

Finansinė informacija ir bendrosios veiklos funkcijos

Tarnybos Viešojo ir vidaus administravimo programos 2018 metų kasines išlaidas sudarė iš viso – 67 069,38 Eur, t. y. 99,9 proc. metinio asignavimų plano arba 30,62 Eur mažiau patvirtintų asignavimų (metų planas – 67 100 Eur), iš jų:

- išlaidos darbo užmokesčiui – 48 373,58 Eur, t. y. 99,9 proc. metinio asignavimų plano arba 26,42 Eur mažiau patvirtintų asignavimų (planas – 48 400 Eur). Dėl padidėjusių priedų už tarnybos Lietuvos valstybei stažą bei vyr. specialistui suteiktos aukštesnės kvalifikacinės klasės lyginant su 2017 metais išlaidos padidėjo 2 207,47 Eur arba 4,8 proc.;

- išlaidos socialinio draudimo įmokoms – 14 745,60 Eur, t. y. 100,3 proc. metinio asignavimų plano arba 45,60 Eur daugiau patvirtintų asignavimų (planas – 14 700 Eur). Dėl padidėjusio darbo užmokesčio lyginant su 2017 metais išlaidos padidėjo 620,45 Eur arba 4,4 proc.;

- išlaidos prekių, paslaugų naudojimui – 3 437,28 Eur, t. y. 101,1 proc. metinio asignavimų plano arba 37,28 Eur daugiau patvirtintų asignavimų (planas – 3 400 Eur). Lyginant su 2017 metais išlaidos sumažėjo 73,58 Eur arba 2,1 proc.;

- darbdavių socialinei paramai (ligos pašalpoms) panaudota 212,92 Eur. Lyginamaisiais 2017 metais išlaidos ligos pašalpoms mokėti iš darbdavio lėšų pagal tuo metu galiojusią išlaidų ekonominę klasifikaciją buvo priskiriamos darbo užmokesčio išlaidoms;

- nematerialiojo turto, t. y. internetinės svetainės įsigijimui panaudoti visi planuoti 300 Eur. Lyginamaisiais 2017 metais materialiojo ir nematerialiojo turto nebuvo įsigyta.

Per 2018 metus patirta mažiau komandiruočių, kvalifikacijos, šildymo bei kitų komunalinių išlaidų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 60 punktu, nekeičiant patvirtintos programos sąmatos iš sutaupyty asignavimų, skirtų, ryšių paslaugoms – 47,57 Eur, komandiruočių išlaidoms – 60,90 Eur, kvalifikacijos kėlimo – 154,93 Eur, darbdavių socialinės paramos – 82,88 Eur ir komunalinėms paslaugoms – 201,29 Eur, padengtas įsiskolinimas: kitų paslaugų – 408,22 Eur, informacinių technologijų prekių ir paslaugų – 93,75 Eur ir socialinio draudimo įmokų – 45,60 Eur.

Ataskaitiniame laikotarpyje (I ketvirtyje) išmokėta valstybės tarnautojams 2018 metais mokėtina dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio dalis – 388,21 Eur.

Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos kreditinis įsiskolinimas metų pradžia sudarė 388,79 Eur, iš jų: valstybės tarnautojams 2018 metais mokėtina neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio dalis – 388,21 Eur ir 0,58 Eur mėnesinis mokestis bankui.

Ilgalaikį 776,42 Eur įsipareigojimą ataskaitinio laikotarpio pradžioje sudarė valstybės tarnautojams 2019–2020 metais gražintina neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio dalis su darbdavio mokėtinomis socialinio draudimo įmokomis.

Trumpalaikę 389,71 Eur mokėtiną sumą ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė valstybės tarnautojams 2019 metais gražintina neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio dalis su darbdavio mokėtinomis socialinio draudimo įmokomis – 388,21 Eur, iš jų: darbo užmokesčio dalis – 296,47 Eur, darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos – 91,74 Eur ir 1,50 Eur mėnesinis mokestis bankui.

Ilgalaikį 388,21 Eur įsipareigojimą ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė valstybės tarnautojams 2020 metais gražintina neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio dalis su darbdavio mokėtinomis socialinio draudimo įmokomis, iš jų: darbo užmokesčio dalis – 296,47 Eur, darbdavio mokėtinoms socialinio draudimo įmokos – 91,74 Eur.

Gautiną 95 Eur sumą metų pabaigoje sudarė avansinis mokėjimas UAB „Apskaitos ir audito žinios“ už 2019 metų spaudinių prenumeratą. Metų pradžioje buvo 95 Eur gautina suma už 2018 metų spaudinių prenumeratą.

Tarnyba 2018 metais, be audito ir kontrolės funkcijų, vykdė ir jai, kaip biudžetinei įstaigai, teisės aktais nustatytas funkcijas. Per 2018 metus parengta 2017 metų viešųjų pirkimų ataskaita ir pateikta Viešųjų pirkimų tarnybai, 2017 metų valstybės tarnautojų mokymų ataskaita ir pateikta „Vataras“ sistemoje, valstybės tarnautojų 2017 metų mokymo planas parengtas ir pateiktas „Vataras“ sistemoje, sutvarkytos Tarnybos 2016 metų dokumentų bylos, parengti ir suderinti su apskrities archyvu ilgo ir nuolatinio saugojimo bylų apyrašai, parengtas ir suderintas su apskrities archyvu 2019 metų dokumentacijos planas ir dokumentų registrų sąrašas. Be šių darbų buvo planuojamas Tarnybos biudžetas, tvarkoma jos buhalterinė apskaita, rengiamos finansinės ir kitos ataskaitos bei pateikiamos atitinkamoms institucijoms.

2. ATLIKTI DARBAI

❖ **Zarasų rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas.**

Audito tikslas – įvertinti Zarasų rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius bei savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymą, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nuomonę apie Zarasų rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimą.

Zarasų rajono savivaldybės funkcijoms vykdyti 2017 metais gauta 16 744,9 tūkst. Eur pajamų. Vykdam 7-ias rajono Savivaldybės programas 32 rajono savivaldybės asignavimų valdytojai panaudojo 16 785,0 tūkst. Eur asignavimų, iš jų 1 122,3 tūkst. Eur metų pradžioje buvusio nepanaudotų lėšų likučio.

Vertinant savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, audituotas Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimas biudžetinių įstaigų darbuotojų premijų ir priemokų mokėjimui, neformaliai vaikų švietimui, šilumos energijos gamybai ir turto naudojimas vykdam neformalaus vaikų švietimo programas bei po pastatais, vietinės reikšmės keliais ir gatvėmis bei parkais ir skverais esančios žemės naudojimas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo atliktas veiklos (tirta veikla, susijusi su savivaldybės biudžeto planavimu, vykdymu, turto naudojimu bei konsoliduojamų subjektų veikla), apskaitos (tirta savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų, savivaldybės turto ir įsipareigojimų apskaita bei konsoliduojamų subjektų apskaita), vidaus kontrolės sistemų (buvo tiriama vidaus kontrolės sistema planuojant, vykdam, apskaitant savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas, savivaldybės turtą ir įsipareigojimus bei konsoliduojamų subjektų vidaus kontrolės sistemos) tyrimas. Įvertinus rizikos veiksnius, nustatytos svarbiausios audito sritys. Vertinant vidaus kontrolę, susipažinta su visų konsoliduojamų subjektų vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis, tačiau, dėl daugumos konsoliduojamų subjektų nedidelio darbuotojų skaičiaus, bendrą audito patikimumą nuspręsta gauti atliekant didelės apimties pagrindines audito procedūras.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, audito procedūras atlikome šiose srityse:

Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018 metų veiklos ataskaita

- vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos – ištisinio patikrinimo procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;
- nebaigtos statybos grupėje įregistruotų objektų naudojimo ir apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;
- biologinio turto apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;
- įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) atliktų savivaldybės nuosavybės teise valdomų gyvenamųjų patalpų atnaujinimo darbų ir su tuo susijusių įsipareigojimų apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;
- apskaitos duomenų perkėlimo į VSAKIS – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje (Apskaitos skyriuje ir Finansų skyriuje), Zarasų „Santarvės“ pradinėje mokykloje, Zarasų švietimo pagalbos tarnyboje, Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Zarasų krašto muziejuje ir Zarasų rajono socialinių paslaugų centre, analitinės procedūros – visuose grupės viešojo sektoriaus subjektuose;
- savivaldybės biudžeto pajamų plano vykdymo – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriuje;
- savivaldybės biudžeto išlaidų plano vykdymo – analitinės audito procedūros atliktos visuose asignavimų valdytojų vadovaujamuose subjektuose (biudžetinėse įstaigose ir Zarasų rajono savivaldybės administracijos seniūnijose);
- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų – pagrindinės audito procedūros dėl premijų ir priemokų mokėjimo atliktos visose rajono Savivaldybės biudžetinėse įstaigose, išskyrus Zarasų rajono savivaldybės administraciją, dėl darbo užmokesčio nustatymo – neformalaus švietimo įstaigose: Zarasų sporto centre, Zarasų meno mokykloje, Zarasų rajono Dusetų meno mokykloje;
- lėšų panaudojimo neformaliai vaikų švietimui – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų meno mokykloje, Zarasų rajono Dusetų meno mokykloje;
- lėšų naudojimo šilumos energijos gamybai – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų r. Antazavės Juozo Gruodžio gimnazijoje, analitinės procedūros – Zarasų r. Dusetų

Kazimiero Būgos gimnazijoje, Zarasų r. Salako pagrindinėje mokykloje, Zarasų „Lakštingalos“ mokykloje, Zarasų rajono Antazavės vaikų globos namuose, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre, Salako socialinės globos namuose, Zarasų priešgaisrinės apsaugos tarnyboje;

- turto naudojimo, vykdant neformalaus vaikų švietimo programas – audito procedūros atliktos Zarasų meno mokykloje, Zarasų rajono Dusetų meno mokykloje, Zarasų krašto muziejuje, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre, Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Zarasų „Ažuolo“ gimnazijoje, Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijoje, Zarasų r. Antazavės Juozo Gruodžio gimnazijoje, Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijoje;

- po negyvenamaisiais pastatais, vietinės reikšmės keliais ir gatvėmis bei parkais ir skverais esančios žemės naudojimo – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje.

Zarasų rajono savivaldybės tarybai 2018-07-12 pateikta išvada Nr. 3-3 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo“ ir pareikštos nuomonės:

- *Sąlyginė nuomonė dėl savivaldybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.*

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Zarasų rajono savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupė visais reikšmingais atžvilgiais 2017 metais savivaldybės lėšas biudžetinių įstaigų darbuotojų priemokų ir premijų mokėjimui, neformaliai vaikų švietimui, šilumos energijos gamybai bei savivaldybės turtą valdė, naudojo ir disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

- *Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.*

Mūsų nuomone, Zarasų rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

❖ **Zarasų rajono savivaldybės Dusetų komunalinio ūkio įmonės 2017 m. finansinių ataskaitų rinkinio auditas**

Audito tikslas – įvertinti, ar likviduojamos Zarasų rajono savivaldybės Dusetų komunalinio ūkio įmonės 2017 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą įmonės 2017 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2017 metų veiklos rezultatus, nuosavo kapitalo pokyčius ir pinigų srautus ir yra parengtas pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus bei pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Auditas atliktas atsižvelgiant į Zarasų rajono savivaldybės Dusetų komunalinio ūkio įmonės (toliau – Įmonė) savininko, t. y. Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2017-02-28 sprendimą nutraukti Įmonės veiklą ir Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus, t. y. savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos 2017-11-23 priimtą sprendimą Įmonę likviduoti. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, t. y. Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriui, priėmus sprendimą likviduoti Zarasų rajono savivaldybės Dusetų komunalinio ūkio įmonę ir paskyrus likvidatorių, nuo jo paskyrimo dienos visos įmonės valdymo organų teisės ir pareigos perėjo likvidatoriui. Todėl už likviduojamos Zarasų rajono savivaldybės Dusetų komunalinio ūkio įmonės 2017 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę nuo 2017-12-01 yra atsakingas paskirtasis įmonės likvidatorius.

2018 m. vasario 20 d. Zarasų rajono savivaldybės Dusetų komunalinio ūkio įmonei pateikta išvada Nr. 3-1 “Dėl Zarasų rajono savivaldybės Dusetų komunalinio ūkio įmonės 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinio”, kurioje pareikšta:

- *Sąlyginė nuomonė dėl finansinių ataskaitų rinkinio*

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, likviduojamos Zarasų rajono savivaldybės Dusetų komunalinio ūkio įmonės 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą likviduojamos Zarasų rajono savivaldybės Dusetų komunalinio ūkio įmonės 2017 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2017 metų veiklos rezultatus, nuosavo kapitalo pokyčius ir pinigų srautus ir yra parengtas pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus.

- ❖ **Zarasų rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir biudžeto ir turto naudojimo auditas**

2018 metų IV ketvirtį buvo pradėtas savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais finansinis ir teisėtumo auditas. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, vadovaujantis

viešojo sektoriaus subjektų finansinio ir teisėtumo audito atlikimą reglamentuojančiais teisės aktais, atliktos audito planavimo procedūros, parengta viešojo sektoriaus subjektų audito strategija, nustatytos svarbiausios audito sritys ir audito apimtys viešojo sektoriaus subjektuose, pradėtos atitinkamos audito procedūros audituoti pasirinktuose įstaigose.

Kadangi, vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymu, atlikto audito duomenys viešai neskelbiami ir nevertinami, kol nepasirašyta audito ataskaita, audito pilna apimtis ir rezultatai bus pateikti atsiskaitant už 2019 metų veiklą.

❖ **Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti auditas**

Audito tikslas – įvertinti Zarasų rajono savivaldybės skolą 2018 m. sausio 1 d. ir nustatyti, ar Zarasų rajono savivaldybė turi galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti, neviršijant Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų.

Rajono savivaldybė, nepažeisdama Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme patvirtintų savivaldybių skolinimosi limitų, be jokių apribojimų 2018 metais gali imti ne didesnę kaip 485,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą. Rajono savivaldybei nusprendus nepratęsti Kredito linijos sutarties galiojimo termino, savivaldybė, nepažeisdama Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme patvirtintų savivaldybių skolinimosi limitų, 2018 metais gali imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą. Zarasų rajono savivaldybė 2017 metais neviršijo Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų.

Zarasų rajono savivaldybės tarybai 2018 m. balandžio 20 d. pateikta išvada Nr. 3-2 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės galimybių imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti“.

❖ **UAB „ZARASŲ AUTOBUSAI“ veiklos auditas**

Veiklos audito tikslas yra įvertinti, ar bendrovė taupiai, efektyviai ir rezultatyviai naudoja turimus išteklius, kaip vykdo jai pavestas funkcijas, įvertinti jos veiklos rezultatus, pateikti rekomendacijas valdymui gerinti, išlaidoms mažinti ar jų paskirstymui tobulinti, veiklos efektyvumui ir rezultatyvumui didinti. Siekiant įvertinti aukščiau minėtus Bendrovės valdymo ir darbo organizavimo procesus bei jų įtaką įmonės veiklai, buvo nagrinėti šie klausimai: - ar pakankamai ir tinkamai veikia Bendrovės valdymo organai;

- ar Bendrovė tinkamai vykdo pavestas funkcijas;
- koks pasiektas santykis tarp suteiktų paslaugų ir panaudotų išteklių bei gautų rezultatų;
- ar efektyviai ir racionaliai naudojami žmogiškieji ištekliai ir lėšos;
- ar pakankamai ir tinkamai reglamentuotas ir vykdomas išlaidų paskirstymas atskiroms paslaugų rūšims;
- ar Bendrovė moki ir gali atsiskaityti už savo trumpalaikius įsipareigojimus;
- ar Bendrovės veikla efektyvi ir pelninga;
- ar Bendrovės finansinė būklė stabili ir užtikrinamas veiklos tęstinumas.

Veiklos audito išvados:

1. Bendrovės valdybos veikla 2015–2016 metais buvo nepatenkinama ir neužtikrino akcininko teisių ir teisėtų interesų atstovavimo, neskatino Bendrovės dirbti efektyviau ir ekonomiškiau, kad būtų mažinamas bendrasis nuostolis 2015 metais ir nepatiriama nuostolių 2016 metais.

2. Naujai išrinktos valdybos veikla 2017 metais taip pat nepakankamai veiksminga, nes:

2.1. dėl nepakankamai ryžtingos valdybos veiklos nustatant veiklos strategiją, peržiūrint valdymo struktūrą ir pareigybių sąrašus, 2017 metais Bendrovei nepavyko ženkliai pagerinti veiklos rezultatų ;

2.2. netinkamai vykdė Akcinių bendrovių įstatyme jai numatytas funkcijas, susijusias su Bendrovės vadovo darbo užmokesčio nustatymu, vadovo atlyginimo nesusiejo su Bendrovės veiklos rezultatais, nenustatė Bendrovės veiklos rezultatų (vertinamų rodiklių) ateinantiems metams.

3. Neužtikrinama, kad keleivių vežimo vietinio susisiekimo autobusų maršrutais tarifų dydžiai būtų peržiūrimi ne rečiau kaip kartą per metus .

4. Nėra patvirtinta teisės aktų, kuriais būtų įtvirtintos važiavimo vietiniais maršrutais kainų bei tarifų keitimo, taip pat vietinio susisiekimo maršrutų organizavimo, jų panaikinimo ar atnaujinimo procedūros.

5. Mokinių pavėžėjimo mokykliniais autobusais paslauga yra Bendrovei nuostolinga veikla. Nuostolių augimą iš dalies nulėmė ne nuo Bendrovės priklausantys veiksniai, t. y. dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais didinamų minimalių darbo užmokesčio dydžių didėjančios vairuotojų darbo užmokesčio sąnaudos bei nuo 2011 metų neperžiūrėtas paslaugos teikimo įkainis. Taip pat, dėl nepilno vairuotojų užimtumo, jiems mokamas atlygis už prastovų laiką.

6. Senstant mokyklinių autobusų parkui ir neturint reikiamų licencijų ar esant mažam vežamų mokinių skaičiui, jų pavėžėjimui į mokyklas ir kitus renginius vietoje mokyklinių autobusų vis dažniau naudojami Bendrovės maršrutiniai autobusai ir lengvosios transporto priemonės.

7. Ne visada laikomasi pasirašytos mokinių pavėžėjimo sutarties nuostatų, nes mokykliniai autobusai naudojami ne tik Zarasų bendrojo lavinimo mokyklų, bet ir neformaliojo švietimo įstaigų mokinių pavėžėjimui. Atskirais atvejais mokykliniais autobusais vežama ne į bendrojo lavinimo mokyklų organizuojamus ar siunčiamus renginius.

8. Mokinių pavėžėjimo mokykliniais autobusais paslaugas teikiant Bendrovei, jai taikomos kitokios teisės aktų nuostatos nei mokykloms, t. y. Bendrovei mokykliniams autobusams privalomos licencijos bei taikomas standartinis 21 proc. PVM tarifas.

9. Savikainos skaičiavimas ir išlaidų paskirstymas pagal atskiras veiklos sritis ne visiškai atitinka patvirtintos tvarkos nuostatas, o paskirstytos išlaidos ne visada atitinka faktiškai patirtas išlaidas.

10. Bendrovės mokumo ir likvidumo rodiklių analizė rodo, kad Bendrovė turi finansinių problemų.

11. Bendrovės bankroto tikimybės rodiklis rodo, kad Bendrovė nėra saugi ir turima imtis priemonių finansinių problemų sprendimui.

12. Bendrovės vadovybė rodo pastangas taupyti lėšas.

- **Rekomendacijos**

Apie visas auditų metu nustatytas klaidas, neatitikimus, teisės aktų pažeidimus rajono Savivaldybės administracijos direktorius, biudžetinių įstaigų ir Savivaldybės įmonių vadovai buvo informuoti Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštais. Suvokdami, kad

tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina pridėtinę audito vertę, stiprina išorės audito reikšmę Savivaldybėje ir yra prevencinė priemonė išvengti klaidų ateityje, vienu iš svarbių, prioritetinių Tarnybos uždavinių laikome audito rekomendacijų įgyvendinimo sistemos nuolatinį gerinimą. Tarnyba sieks, kad audituoti subjektai sparčiau įgyvendintų Tarnybos rekomendacijas, efektyviau šalintų neatitikimus. Informacija apie pateiktas rekomendacijas ir jų vykdymą pateikta ataskaitos 1 priede. Mes vertiname daugumos vadovų pastangas operatyviai vykdyti audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinti nustatytas klaidas, pažeidimus ir neatitikimus bei dėkojame rajono Savivaldybės administracijos ir kitų įstaigų darbuotojams, padėjusiems atlikti auditus.

Savivaldybės kontrolierė

Irma Maldauskienė

1 priedas. Zarasų rajono savivaldybės administracijai 2018 metais pateiktų rekomendacijų vykdymo rezultatai

Eil. Nr.	Nustatytos klaidos ir pažeidimai	Teiktos rekomendacijos	Kontrolės ir audito tarnybai Administracijos pateikta informacija	Komentaras apie rekomendacijos įvykdymą
1	2	3	4	5
Zarasų rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas				
2018-07-12 audito ataskaitoje Nr. 4-4 pateiktos rekomendacijos (5)				
1	Nesilaikant 12-ojo VSAFAS nuostatų Administracija po turto sukūrimo ar rekonstrukcijos darbų pabaigos dėl įvairių priežasčių 17 turto vienetų už 2 518,8 tūkst. Eur neperkėlė iš nebaigtos statybos į infrastruktūros ir kitų statinių ir kitas turto grupes, nepadidino jau esamų turto vienetų įsigijimo verčių, nors juos pilnai eksploatavo ar kitaip naudojo savo veikloje ir neskaičiavo jiems nusidėvėjimo.	Pakartotinai rekomenduojame imtis priemonių, kad nebaigtoje statyboje sukaupti rekonstrukcijos darbai, vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis, užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti, būtų laiku iškeliami į kitas turto grupes, didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes ir nusidėvėjimo sąnaudas būtų skaičiuojamos nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradamas naudoti.	Audito ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo plane Apskaitos skyriaus specialistai įsipareigojo kiekvienais metais prieš rengiant metines finansines ataskaitas papildomai periodiškai peržiūrėti nebaigtos statybos balansinėse sąskaitose įregistruotus turto vienetus ir, esant poreikiui, Statybos ir komunalinio ūkio skyriaus vedėjui parengti raginamuosius raštus dėl Apskaitos skyriui teiktinų dokumentų, reikalingų užbaigtų objektų perkėlimo iš nebaigtos statybos į atitinkamas turto grupes,	Analogiška rekomendacija teikta 2017 m. ir anksčiau pradedant nuo 2014 m. Pirmaisiais metais daug vienetų buvo iškelta, tačiau dalis liko ir iki šiol rekomendacija kartojasi. Pagrindinė problema išlieka tikėtina dėl Statybos ir komunalinio ūkio skyriaus vedėjo pavaduotojo neveikimo. <i>Turimais duomenimis dėl audito ataskaitoje pateikto rekomendacijų plano įgyvendinimo 2018-08-09 direktorius išleido įsakymą Nr. I(6.6 E)-402.</i> Kaip rekomendacija vykdoma

			pateikimo.	stebėsime atliekant 2018 m. KFAR auditą.
2	Administracijos buhalterinėje apskaitoje neįregistruota 121 vnt. arba 106,5 km vietinės reikšmės kelių ir gatvių, kurie yra rajono Savivaldybės tarybos patvirtintame sąraše ir įregistruota 37 vnt. arba 114,8 km, kurių nėra šiame sąraše; nesutampa kelių ir gatvių kilometrai; tie patys keliai ir gatvės apskaitos registruose įregistruoti po du kartus. Inventorizacijos metu surasti neapskaityti 252 vietinės reikšmės keliai ir gatvės 2016 metais įregistruoti ne tikrąja verte, bet simboline vieno euro verte.	Nuspręsti, kaip Administracijoje bus vertinami inventorizacijos metu rasti apskaitoje neįregistruoti vietinės reikšmės keliai ir gatvės ir priėmus sprendimą bei, įvertinus kelius ir gatves tikrąja verte, juos įregistruoti buhalterinėje apskaitoje. Taip pat tikrąja verte įvertinti apskaitoje simboline vieno euro verte įregistruotus kelius ir gatves.	Administracija įsipareigojo sudaryti darbo grupę vietinės reikšmės kelių ir gatvių įvertinimo metodikos parengimui. Vadovaujantis parengta metodika, bus įvertinti apskaitoje neįregistruoti ir simboline vieno euro verte įregistruoti keliai ir gatvės bei jie bus įregistruoti buhalterinėje apskaitoje. Rekomendacijos įgyvendinimo terminas numatytas iki 2018-12-31.	Rekomendacijos dėl VRK apskaitos tvarkymo pradėtos teikti nuo 2015 m. Iki šių metų beveik sutvarkyta 8 seniūnijų VRK apskaita (su nežymiomis techninėmis klaidomis). Neatsakingai sutvarkyta Dusetų ir Zarasų sen. VRK. Pagal gaunamą informaciją iki 2018 m. pabaigos gali būti nespėta parengti metodikos ir į apskaitą vėl gali likti neįtraukti visi VRK arba jie apskaitomi netikra verte. Kaip rekomendacija vykdoma stebėsime atliekant 2018 m. KFAR auditą.
3	Savivaldybė valdo 10 parkų ir 14 skverų, tačiau, buhalterinėje apskaitoje įregistruoti tik du biologinio turto vienetai (poni arklys ir ažuolas) 5 345 Eur verte, t. y. nei vienas parkas, skveras ar atskiri juose esantys želdiniai buhalterinėje apskaitoje nėra įregistruoti kaip biologinis turtas.	Nuspręsti, kaip Administracijoje bus vertinamas biologinis turtas ir priėmus sprendimą bei, vadovaujantis 16-ojo VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ nuostatomis, apskaitoje įregistruoti visą Administracijos valdomą biologinį turtą.	Administracija nurodė, kad keičiama Administracijos biologinio turto apskaitos tvarka. Biologinį turtą inventorizuos Inventorizacijos komisija ir, remiantis jos išvadomis, biologinis turtas bus įregistruotas Administracijos apskaitos registruose. Rekomendacijos įgyvendinimo terminas - 2018-12-31.	Analogiška rekomendacija teikta 2016 m. ir 2017 m. Tik jos vykdymas buvo apsunkintas, nes 16-as VSAFAS buvo neaiškus ir Administracija laukė jo patikslinimo. Nauja redakcija 16-ą VSAFAS FM išdėstė 2017-09-22 įsakymu Nr. 1K-335. Turimais duomenimis Apskaitos skyrius 2018-08-09 kreipėsi į Inventorizacijos komisiją dėl biologinio turto įvedimo į apskaitą.

				Remiantis turto vertės nustatymo aktu į apskaitą įtraukti sklypai, kuriems atlikti žemės sklypų kadastriniai matavimai. Iš viso į apskaitą įtraukti 5 parkai ir 5 skverai. Šiuo metu tikslinama Administracijos biologinio turto apskaitos tvarka.
4	Nesuformuoti žemės sklypai, esantys po vietinės reikšmės keliais ir gatvėmis. Iš 24 parkų ir skverų žemės sklypai suformuoti devyniems.	Imtis priemonių, kad būtų suformuoti po vietinės reikšmės keliais ir gatvėmis bei parkais ir skverais esantys žemės sklypai ir būtų įformintas jų naudojimas nuomos, panaudos, nuosavybės ar kt. pagrindais.	Administracija nurodė, kad Žemės sklypai formuojami atsižvelgiant į esamus Administracijos biudžeto asignavimus.	Manytina, kad rekomendacijos vykdymas be LR Vyriausybės papildomų sprendimų bus apsunkintas.
5	Vadovaujantis VSS FAR konsolidavimo metodika parengtose 3 kontrolinėse ataskaitose (iš 5 pagrindinių) užfiksuotos įvairaus pobūdžio klaidos, liudijančios apie netinkamai atliekamus FAR konsolidavimo veiksmus VSAKIS. Didžioji dalis klaidų tęsiasi nuo KFAR konsolidavimo pradžios, tačiau Finansavimo sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje kasmet didėja: 2012 m. buvo minus 701 tūkst. Eur, 2013 m. – 872 tūkst. Eur, 2014 m. – 7 981 tūkst. Eur, 2015 m. – 8 866 tūkst. Eur, 2016 m. – 8 867 tūkst. Eur, 2017 m. dar padidėjo 67,0 tūkst. Eur ir buvo minus 8 934 tūkst. Eur.	Vadovaujantis finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimą reglamentuojančiais teisės aktais ištaisyti visas VSAKIS kontrolinėse ataskaitose nurodytas ankstesniuose ataskaitiniuose laikotarpiuose atsiradusias klaidas.	Finansų skyrius įsipareigojo iki 2018-12-31 raštiškai kreiptis į LR finansų ministeriją dėl pagalbos taisant kontrolinėse ataskaitose esančias nustatytas konsolidavimo klaidas, rengiant 2018 metų konsoliduotą Savivaldybės ataskaitą.	Panašaus pobūdžio rekomendacijos teikiamos nuo pat KFAR audito pradžios, t. y. nuo 2013 metų. Vykdamas rekomendacijas dalis klaidų ištaisyta tačiau ne visos. Ar rekomendacija įvykdyta ir kaip įvykdyta nagrinėsime atliekant 2018 metų KFAR auditą.

Dėl vietinės reikšmės kelių 2018-03-14 direktoriui adresuotame rašte Nr. 2-24 teiktos rekomendacijos (1)

1	<p>Administracijos buhalterinėje apskaitoje neįregistruota 121 vnt. arba 106,5 km vietinės reikšmės kelių ir gatvių, kurie yra rajono Savivaldybės tarybos patvirtintame sąraše ir įregistruota 37 vnt. arba 114,8 km, kurių nėra šiame sąraše; nesutampa kelių ir gatvių kilometrai; tie patys keliai ir gatvės apskaitos registruose įregistruoti po du kartus. Inventorizacijos metu surasti neapskaityti 252 vietinės reikšmės keliai ir gatvės 2016 metais įregistruoti ne tikrąja verte, bet simboline vieno euro verte. Atliekant metines 2016 ir 2017 metų inventorizacijas, vietinės reikšmės kelių ir gatvių inventorizacija vėl buvo atliekama formaliai.</p>	<p>Imtis visų teisinių priemonių, kad būtų suderinti buhalterinės apskaitos ir rajono Savivaldybės tarybos 2011-03-25 sprendimu Nr. T-49 patvirtintų vietinės reikšmės kelių ir gatvių duomenys, t. y. įregistruoti sąraše esantys keliai ir gatvės, nurašyti sunykę ir savivaldybei nuosavybės teise nepriklausantys bei pagal teisės aktus negalintys būti savivaldybės nuosavybe keliai ir gatvės, ištaisyti kelių ilgiai, pavadinimai ir kiti netikslumai.</p>	<p>Pagal 2018-05-30 rašte Nr. (6.28 E)3-989 pateiktą informaciją atlikta pakartotinė inventorizacija sulyginant patvirtinto sąrašo ir apskaitoje įregistruotus kelių ir gatves, nustatyti neatitikimai, patikslintas Tarybos sprendimo projektas dėl kelių nurašymo, techninio pobūdžio klaidos ištaisytos. Tačiau kol nenustatyta kelių ir gatvių vertės nustatymo metodika ir keliai neįvertinti tikrąja verte šiuo metu apskaitoje neįregistruoti keliai ir gatvės neregistruojami.</p>	
---	--	--	---	--

Dėl neformalaus vaikų švietimo 2018-05-09 administracijai adresuotame rašte Nr. 2-40 teiktos rekomendacijos (7)

Administracijos pateiktame atsakyme šiuo raštu pateiktos rekomendacijos nenurodytos

1	<p>Dalis programos vykdytojų patalpomis naudojasi be patalpų nuomos sutarčių arba jos sudarytos ne nuo programos vykdymo pradžios. Dalyje sutarčių nustatytos ne</p>	<p>Sudarant Biudžeto lėšų naudojimo sutartis su NVŠ teikėjais, informuoti juos apie pareigą sudaryti programos vykdymui naudojamų patalpų nuomos sutartį</p>	<p>NVŠ teikėjai ir rajono švietimo ir kultūros įstaigos informuotos el.p., 2018-09-12 pasitarimo su NVŠ teikėjais metu ir 2018-08-29</p>	<p>Rekomendacija įvykdyta.</p>
---	--	--	--	--------------------------------

Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018 metų veiklos ataskaita

	Sutarties sudarymo metu Tarybos patvirtintos kainos	vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės tarybos patvirtinta tvarka.	pasitarimo su rajono mokyklų vadovais metu.	
2	Vienas programos vykdytojas ataskaitoje nurodė ne tą ekonominės klasifikacijos kodą, kam buvo skirtos ir panaudotos lėšos	Prižiūrėti, kad teikėjai laikytųsi detalaus biudžeto lėšų paskirstymo pagal Programos sąmatoje nurodytą ekonominę paskirtį.	NVŠ teikėjai supažindinti su Kontrolės ir audito tarnybos pastabomis, konsultuoti kaip tinkamai tai daryti. Priimant ketvirtines ataskaitas tikrinamas lėšų naudojimas pagal ekonominę paskirtį.	Rekomendacija vykdoma
3	Du programos vykdytojai pateikė sąskaitas faktūras, kuriose neišvardintos kanceliarinės prekės.	Informuoti teikėjus, kad perkant prekes arba paslaugas reikalautų sąskaitos faktūros (prekės (paslaugos) kvito), kur būtų nurodytos konkrečios prekės, paslaugos ir jų kiekis, ne abstraktus bendras pavadinimas.	Analizuotos už 2018 m II ketv. Pateiktos sąskaitos faktūros, teiktos konsultacijos dėl tinkamo dokumentų tvarkymo.	Rekomendacija vykdoma
4	Kultūros centras vykdė 4 programas ir visiškai neskyrė lėšų darbuotojų darbo užmokesčiui	Tikslinga, taupant Savivaldybės biudžeto lėšas, nustatyti, kad Neformaliojo švietimo įstaigos, kurios vykdo NVŠ programas, dalį lėšų skirtų NVŠ užsiėmimus vykdančių darbuotojų darbo užmokesčiui. Įstaigos gali nustatyti paskirstymą (procentais ar kitokiu būdu) savo vidinėje tvarkoje arba lėšų paskirstymą apibrėžti Zarasų rajono savivaldybės tarybos patvirtintame	Zarasų kultūros centras informuotas apie galimybę taupyti savivaldybės biudžeto lėšas.	Rekomendacija vykdoma

		Neformaliojo vaikų švietimo lėšų skyrimo ir naudojimo tvarkos apraše.		
5	Savivaldybės Tvarkos 21.4 punktas nurodo, kad NVŠ lėšų negalima naudoti patalpų nuomos išlaidoms padengti. Ministro įsakymu patvirtinto aprašo 12.2. punktas numato, kad NVŠ lėšomis gali būti finansuojama „ugdymo priemonės ir kitos išlaidos, tiesiogiai susijusios su NVŠ programos vykdymu, pvz. ugdymui būtinų patalpų nuoma.	Pavesti Švietimo ir kultūros skyrių inicijuoti Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. sausio 29 d. sprendimo Nr. T- 11 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo lėšų skyrimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo“ su 2016-05-27 pakeitimu, keitimą pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus.	Parengtas Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2018-06-29 sprendimas Nr. T-134 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. sausio 29 d. sprendimo Nr. T-11 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo lėšų skyrimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“.	Turimais duomenimis tvarka pakeista 2018-06-29 Tarybos sprendimu Nr. T-134.
6	Audituojamais 2017 m. buvo atlikti tik 4 stebėjimai, o 2016 m. stebėseną atlikta paviršutiniškai: stebėsenos ataskaitos netikslios, nes nevisiškai užpildytos, t. y. dvylikoje ataskaitų yra neužpildyta išvada apie lankymąsi, dalis ataskaitų yra be užsiėmimo vadovo, kuris turėtų būti supažindinamas su ataskaita, parašo.	Pavesti Švietimo ir kultūros skyriui reguliariai vykdyti NVŠ programų vykdymo stebėseną, atsakingai pildyti nustatytos formos ataskaitas bei kitus privalomus dokumentus. Apsilankymo programos vykdymo vietoje metu rašyti visus pastebėjimus ir teikti rekomendacijas bei pastabas teikėjui. Apsilankymo ataskaita turi būti pasirašyta abiejų pusių (stebėtojo ir programos vykdytojo).	Vykdam NVŠ stebėseną atsižvelgiama į rekomendacijas.	Rekomendacija vykdoma.
7	Nustatytas dalies programų prastas lankomumas, pvz., iš 14 finansuojamų vaikų lankymo dieną dalyvavo tik 2; iš 15 - 4; iš 15	Atkreipti dėmesį į programas, kuriose fiksuojamas mažas vaikų lankomumas, vykdyti pakartotinius stebėjimus, analizuoti	2018 m. spalio – lapkričio mėnesiais stebėsenos metu nebuvo fiksuotas mažas vaikų	Rekomendacija vykdoma.

	- 7.	problemas, siekti, kad lėšos būtų naudojamos efektyviai.	lankomumas.	
<i>Dėl VSS FAR konsolidavimo klaidų 2018-07-17 administracijai adresuotame rašte Nr. 2-68 teikta rekomendacija (1)</i>				
<i>Administracijos pateiktame atsakyme šiuo raštu pateiktos rekomendacijos nenurodytos</i>				
1	Socialinių paslaugų centro, Švietimo pagalbos tarnybos, Viešosios bibliotekos, Zarasų krašto muziejaus, „Santarvės“ pradinės mokyklos finansinės ataskaitos ne visais atvejais sudarytos pagal sąskaitų duomenis ir laikantis VSAFAS nuostatų.	Rengiant Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius tikrinti konsoliduojamų subjektų į VSAKIS pateiktų duomenų atitiktį šių subjektų buhalterinės apskaitos duomenims.	<i>2018-07-31 rašte Nr. (6.28 E)3-1367</i> nurodyta, kad Finansų skyriaus VSS parengė raštą, kuriame dar kartą nurodė laikytis teisės aktų nuostatų, bei skyriaus darbuotojus perspėjo atidžiau tikrinti VSS pateiktus FAR.	Rekomendacija vykdoma.
<i>Dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo 2018-07-18 merui ir administracijos direktoriui adresuotame rašte Nr. 2-70 teiktos rekomendacijos (2)</i>				
1	Antazavės Vaikų globos namų, Antazavės Juozo Gruodžio gimnazijos, „Santarvės“ pradinės mokyklos ir Turmanto pagrindinės mokyklos vadovai nesilaikė VPIDVTĮ nuostatų dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo, deklaravimo ir nusišalinimo.	Vadovaujantis VPIDVTĮ 22 straipsnio 3 dalies nustatyta tvarka, atlikti 4 rajono Savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovų tarnybinės veiklos patikrinimus.	Vykdamas Zarasų rajono savivaldybės mero 2018-08-07 potvarkį atliktas tarnybinis tyrimas. Tyrimo pagrindu meras pasirašė potvarkius dėl vadovų įspėjimo.	Rekomendacija įvykdyta.
2	Administracija nesilaikė Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo	Imtis priemonių, kad rajono Savivaldybės administracijos atsakingi specialistai	Informacija apie rekomendacijos įgyvendinimą Kontrolės ir audito	Mūsų surinktais duomenimis rekomendacija vykdoma dalinai:
Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018 metų veiklos ataskaita				

	<p>taisyklių įpareigojimų savivaldybių institucijų vadovams ar jų įgalioti atstovams prižiūrėti ar asmenys laiku ir tinkamai pateikia Deklaracijas, remdamiesi Deklaracijoje nurodytais duomenimis, rengti asmenims išankstines rašytines rekomendacijas dėl priemonių, kurių asmuo turi imtis, kad savo tarnybinę veiklą suderintų su VPIDVTĮ, administruoti pateiktas Deklaracijas, atlikti tokių deklaracijų apskaitą, deklaracijose nurodytų duomenų analizę bei įgyvendinti kitas Įstatymo ir Taisyklių vykdymo priežiūros ir kontrolės funkcijas.</p>	<p>vykdytų Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklėse savivaldybių institucijų vadovams ar jų įgaliotiems atstovams priskirtas funkcijas ir įvertinti veiklą asmenų, dėl kurių neveikimo šios funkcijos iki šiol nebuvo tinkamai vykdomos.</p>	<p>tarnybai nepateikta.</p>	<p>1) apie VPI derinimą įstaigų vadovai informuoti 2018-10-25 raštu Nr. (6.31 E)3-1901 bei 2018 m. spalio mėn. pranešimu www.zarasai.lt.</p> <p>2) atsakingų asmenų veikla nevertinta. Nors atsakingas asmuo nuo 2018-05-16 už VPIDVT kontrolę gauna priemoną.</p>
--	---	---	-----------------------------	--

Dėl Antazavės J. Gruodžio gimnazijos katilinės 2018-07-19 administracijai adresuotame rašte Nr. 2-71 teiktos rekomendacijos (2)

Administracijos pateiktame atsakyme šiuo raštu pateiktos rekomendacijos nenurodytos

1	<p>Savivaldybės šilumos ūkio specialiajame plane Antazavės gyvenvietė nėra priskirta centralizuoto aprūpinimo šiluma zonai, todėl šilumos energijos gaminimas Antazavės Juozo Gruodžio gimnazijos katilinėje ir jos tiekimas daugiabučių namų gyventojams centralizuotai, prieštarauja rajono Savivaldybės tarybos patvirtintam Zarasų rajono savivaldybės šilumos ūkio</p>	<p>Spręsti klausimą dėl iš Antazavės Juozo Gruodžio gimnazijos katilinės šildomų trijų daugiabučių gyvenamųjų namų šildymo būdo, įtraukiant į centralizuoto aprūpinimo šiluma zoną arba imantis visų teisėtų priemonių, kad šių namų aprūpinimas šiluma būtų vykdomas pagal šiuo metu galiojantį patvirtintą rajono Savivaldybės šilumos ūkio specialųjį planą.</p>	<p>Informacija apie rekomendacijos įgyvendinimą nepateikta.</p>	
---	---	---	---	--

	specialiajam planui.			
2	Nesilaikant Šilumos ūkio įstatymo 8 str. 5 d. reikalavimo šilumos ūkio specialiuosius planus atnaujinami ne rečiau kaip kas 7 metai bei atnaujinti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos ar jos pakeitimų įsigaliojimo, Zarasų rajono savivaldybės šilumos ūkio specialusis planas patvirtintas 2006-10-20 ir niekada nekeistas.	Imtis priemonių, kad rajono Savivaldybės šilumos ūkio specialusis planas būtų peržiūrimas ir atnaujinamas pagal Šilumos ūkio įstatymo nuostatas.	Informacija apie rekomendacijos įgyvendinimą nepateikta.	

Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 589,3 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą 2018–2020 metų strateginiame veiklos plane patvirtintiems investicijų projektams finansuoti auditas

2018-04-20 audito ataskaitoje Nr. 4-3 pateiktos rekomendacijos (4)

1	2017 m. pabaigoje paimtos ir nepanaudotos ilgalaikės paskolos lėšos laikomos bendroje biudžetinių lėšų banko sąskaitoje, todėl negalima nustatyti ir patvirtinti, kad 156 102 Eur paimtų ilgalaikių paskolų lėšos naudojamos tik investicijų projektų finansavimui.	Paimtų ir nepanaudotų ilgalaikių paskolų lėšas laikyti atskiroje banko sąskaitoje, atskiriant jas nuo biudžeto ir kitų lėšų.	2018-06-12 rašte Nr. (6.28 E)3-1077 nurodyta, kad priskirta banko sąskaita LT484010040300262727. Atsakingas Finansų skyrius.	Rekomendacija įvykdyta.
2	Paskola iš kreditinės linijos panaudota ne investicijų projektams, bet VšĮ „Euroregiono	Imtis priemonių, kad ilgalaikių paskolų lėšos būtų naudojamos investicijų projektų,	2018-06-12 rašte Nr. (6.28 E)3-1077 nurodyta, kad „supažindinti skyriaus	

	ežerų kraštas direktorato biuras“ dalininko įnašui (2922,50 Eur) bei perskolinta UAB „Zarasų būstas“ (26 201,25 Eur).	kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme, finansavimui.	darbuotojai“. Atsakingas Finansų skyrius.	
3	Įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą iki 2017 m. pabaigos Administracijos apskaitoje neįregistruotos nei ilgalaikės paskolos, nei patalpų esminio pagerinimo darbų savikaina (atliekant darbus), nei gyvenamųjų patalpų įsigijimo savikaina (užbaigus atnaujinimo darbus), nei kiti įsipareigojimai ir išlaidos.	Vadovaujantis Finansų ministerijos Audito, apskaitos ir nemokumo valdymo departamento parengtomis rekomendacijomis „Dėl savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų atnaujinimo, įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, išlaidų ir valstybės paramos buhalterinės apskaitos“ inventorizuoti ir apskaitoje įregistruoti su savivaldybės gyvenamųjų patalpų atnaujinimu susijusius įsipareigojimus ir turtą.	Supažindinti atsakingi skyriaus darbuotojai. Pagal pateiktą Statybos ir komunalinio ūkio skyriaus raštą padidinta ankstesniais metais atnaujintų gyvenamųjų patalpų įsigijimo savikaina Savivaldybei nuosavybės teise priklausantiems socialiniams butams, taip pat šiems butams Savivaldybės administracijos apskaitoje užregistruota ilgalaikės paskolas. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys socialiniai butai, kurie šiuo metu renovuojami Savivaldybės apskaitoje užregistruota gyvenamųjų patalpų esminio pagerinimo darbai. Atsakingas Apskaitos skyrius.	Rekomendacija vykdoma.
4	Skolinių įsipareigojimų ataskaitoje nurodyti netikslūs duomenys apie savivaldybės ilgalaikius skolinius įsipareigojimus dėl projektų, finansuojamų iš ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų.	Užtikrinti, kad Savivaldybės vardu rengiamose Skolinių įsipareigojimų bei Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitose būtų pateikiami tikslūs ir teisingi duomenys.	Supažindinti atsakingi skyriaus darbuotojai. Atsakingi Finansų ir Apskaitos	Analogiška rekomendacija dėl Skolinių įsipareigojimų ataskaitos teisingumo buvo teikiama ir ankstesniais metais ir ta pati priemonė kaip „darbuotojų supažindinimas“ iki šiol buvo

	Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitoje su turto įsigijimu finansinės nuomos (lizingo) būdu susijusi mokėtina suma nurodyta visa (32,0 tūkst. Eur didesnė), bet ne per ateinančius 12 mėn. mokėtina suma.		skyriai.	neveiksminga. Ar šiais metais priemonė bus veiksminga galėsime patvirtinti tik 2019 m. po papildomų audito procedūrų.
--	--	--	----------	---

Dusetų komunalinio ūkio įmonės 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditas

Dėl Dusetų KŪĮ savininko teisių ir pareigų įgyvendinimo 2018-02-20 administracijos direktoriui adresuotame rašte Nr. 2-20 teikta rekomendacija (1)

1	<p>Administracijos direktorius 2017-11-23 išleido įsakymą dėl Dusetų KŪĮ likvidavimo, kuriuo nuo 2017-12-01 paskyrė įmonės likvidatorių ir buvo pradėtas įmonės likvidavimas, tačiau Administracijoje nebuvo pradėtos Įmonės direktoriaus atleidimo iš darbo procedūros. Įmonės direktorių apie darbo sutarties nutraukimą tik 2017-12-29 informavo ir darbo sutartį 2018-01-02 nutraukė Įmonės likvidatorius, bet ne savininko teises ir pareigas įgyvendinantis Administracijos direktorius. Atliekant 2014–2016 m. FAR auditus, taip pat buvome nustatę, kad Administracijos direktorius netinkamai vykdė savivaldybės Įmonės savininko teises ir pareigas, susijusias su Įmonės direktoriumi, t. y. atmestinais ir netinkamai nustatinėjo (arba nenustatinėjo) Įmonės direktoriaus darbo užmokesčių.</p>	Nustatyti asmenis dėl kurių veiksmų ar neveikimo Administracijos direktorius netinkamai vykdė savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos funkcijas, susijusias su Įmonės direktoriaus darbo santykiais, bei nebuvo vykdomos pateiktos rekomendacijos ir imtis priemonių, kad auditų metu teikiamos rekomendacijos būtų vykdomos laiku ir tinkamai.	<p>2018-03-14 rašte Nr. (6.31 E)3-462 pateiktame atsakyme teigiama, kad likviduojant Zarasų profilaktinės dezinfekcijos įmonę bei VšĮ Zarasų EEDA darbo santykių pasibaigimo santykius sprendė likvidatorius.</p> <p>Dėl darbo užmokesčio nustatymo nurodomi darbo užmokesčio nekeitimo motyvai, tačiau nieko nerašoma apie darbo sutarties netinkamą užpildymą.</p>	
---	--	---	---	--

UAB „Zarasų autobusai“ veiklos auditas				
2018-01-19 ataskaitoje Nr. 4-1 pateikta rekomendacija (1)				
1	<p>Kelių transporto kodeksas nustato, kad keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais konkrečius tarifų dydžius nustato savivaldybių tarybos. Šie tarifų dydžiai turi būti peržiūrimi ne rečiau kaip kartą per metus.</p> <p>UAB „Zarasų autobusai“ nuo 2013 metų nevykdė maršruto Zarasai–Aviliai, tačiau jo ir nepanaikino. Administracija pasirašydama su Bendrove papildomus susitarimus, tęsia laikiną maršruto stabdymą.</p>	<p>Patvirtinti tvarkas dėl važiavimo vietiniais maršrutais kainų bei tarifų keitimo, taip pat vietinio susisiekimo maršrutų organizavimo, jų panaikinimo ar atnaujinimo procedūrų atlikimo.</p>	<p>2018-02-01 raštu Nr. (6.33 E)3-235 Administracija įsipareigojo iki 2018-06-01 parengti teisės akto projektą, kuriuo administracija bus įpareigota kasmet pateikti Tarybai duomenis, reikalingus vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutų tarifo dydžiui peržiūrėti.</p> <p>Iki 2018-07-01 įsipareigojo parengti teisės aktą, kuriame bus nustatyti konkretūs atvejai kada leidimus vežti keleivius vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutais išduodanti institucija turi teisę atidaryti naują maršrutą, panaikinti maršrutą, pakeisti maršruto trasą, laiką ir dažnį.</p>	<p>Rekomendacija įvykdyta dalinai:</p> <p>1) parengtas Tarybos 2018-05-25 sprendimas Nr. T-109 „Dėl informacijos, reikalingos keleivių vežimui reguliariais vietinio susisiekimo maršrutais kasmetinio tarifo dydžio peržiūrėjimui, pateikimo“;</p> <p>2) teisės aktas neparengtas.</p>